

Item: mamy też *ex nunc* żołnierzmi opatrzyć bez mieszkania Ziemię Podolską i Podgóorską dwiema tysiącami iezdnych, a pięcią set pieszych. A gdzieby nagle potrzeba przypadła, tedy i więcej. A iednak dla gotowości domowej, dwoie wici za iedne wysłane być mają.

Item: mają też z terażniejszych poborow naprzód zapłacić połowicę długu dwiema mieszczanom i kupcom lwowskim, to jest Zybułtowi Worclowi i Wolfowi Scholcowi starym, summę półosma tysiąca złotych liczby polskiej, ato, co żołnierze Nasi zostali tymto kupcom winni. Którą tedy summę, to iest półosma tysiąca złotych wyżej namienionych poborze Naszy: urodzony Alexander Lahodowski z Woiewodztwa Ruskiego ma dać dwa tysiąca i pięć set złotych, Mikołaj Zarszeński z Przemyskiego i Sanockiego Powiatu dwa tysiąca i pięć set złotych. Matyas Makoszej z Bełskiego Woiewodztwa dwa tysiąca i pięć set złotych. A to za okazani[e]m dostatecznym kwitów od pisarza polnego. A nakoniec ci przerzeczeni mieszczanie mają tego podeprzeć przysięgami swemi, gdzieby tego była potrzeba.

Item: druga część tymże to namienionym mieszczanom, to iest półosma tysiąca złotych monety i liczby polskiej, z tej reszty, która przy poborcach została przeszłego warszawskiego sejmu, anni 1557 z poborow ma im być zapłacona. Czego My mamy dochodzić na poborcach, i tak iako ie już pozwano, aby dostateczną liczbę czynili, ieśli tak wydali na służebne, iako na on czas uniwersał uchwalony opisuje.

Item: wszyscy poborcę Naszy wyżej opisani z pilnością pod przysięgą i sumnieniem swoim wybierać na to wszystko mają, a ty^{aj} którzyby niepotężni byli ku płaceni wyżej opisanych podatków, aby ie do urzędu Naszego oddawali na spisku. Co wam, starostam^{ak} Naszym i na miejscach waszych będącym rozkazuemy: aby takowe podatki wyżej opisane, tak we wsiach, w mieściech i w miasteczkach i w starostwach Naszych, obwołać imieniem Naszym Królewskim rozkazali, żeby na dzień wyżej namieniony, sub **poena** na to opisaną, ty popłatki poborcom Naszym odnieść i oddać bez wszelakiego omieszkania i odwłoki, i tudziesz bez ciążania^{al} przymusieli, sub **poena** sta grzywien monety i liczby polskiej, i innemi penami na to ustawionemi, której każdy z nich na przyszłym sejmie walnym koronnym winni będą dosyć uczynić, gdy będą dostatecznymi dokumenty okazani w niedbalości urzędu swego. A jeśliby też poborcę Naszy niesłusznie podali do urzędu koregożkolwiek starostwa Naszego, które miasto, miasteczko albo wieś, dla ciężej, iż gdyby okazali kwietacyje dostateczne zapłaty tych podatków, takowy poborca przepada winy staroście czternaście grzywien monety. O którą winę, gdy przed Nasz albo przed sąd ziemski pozwan będzie, tam zaraz ma dosyć uczynić temu.

A tak tę instrukcyję poborcom Naszym dawamy, aby na kwietacyjach dzień miesiąca i rok wypisali, żeby żadna omylnosc nie była. Takież i ty, którzy są niepotężni ku płaceni, aby ie z pilnością, iako wyżej iest, do urzędu odsyłali, bez obładzenia w tym iakiego, podług powinności swej, a pod łaską Naszą, abyście inaczej nie czynili.

A iż takowy podatek zaraz być nie może wybran, a potrzeba zasię Rzeczypospolitej nalega, wolno Nam będzie pieniędzy nabyć ku tej teraz potrzebie, które z tychże poborow zapłacić powinni będziemy.

Dan w Warszawie na sejmie walnym koronnym w Sobotę Wielkonocną, lata Pańskiego tysięcznego pięćsetnego sześćdziesiątego czwartego [I IV 1564], Królowania Naszego trzydziestego piątego. ^{am}Na własne rozkazanie Króla Jego Miłości^{am}.

VIII. LITTERAE PRIMAE RESTIUM^a

Sigismundus Augustus, Dei gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Litvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiaecque etc. dominus et haeres, universis et singulis palatinis, castellanis, dignitariis, officialibus, terrigenis, nobilebus, advocatis, scultetis et civibus, caeterisque cuiuscunque status, conditionis et praeeminentiae subditis possidentibus et ad expeditionem

^{aj} VL: a te. ^{ak} VL: starostom. ^{al} VL: ciążenia. ^{am-am} VL: Na własne Króla I.M. rozkazanie.

^a W oryginale dokumentu tytuł brzmi: Sigismundi Augusti literae primae restium.

bellicam generalem de iure vel consuetudine Regni Nostri obligatis, sincere et fidelibus dilectis, gratiam Nostram Regiam. Magnifici, generosi, nobiles et famati, sincere et fideles Nostri dilecti! Quoniam in dies rumores cumulantur rumoribus hostes in armis esse, neque aliud quam occasione invadendi Regni expectare, cavendum vicissim putavimus, ne si quid illi moliri contra Nos incipiant, imparatos Nos ad propulsandam vim reperiant. Qua re primis hisce restium litteris admonendum vos duximus admonemusque et mandamus, ut ab equis, armis, alisque rebus omnibus quae belli usus postulat, mature sitis parati, et cum res ipsa postulaverit, et a Nobis tertiis restium litteris fueritis evocati, in quemcunque locum et quemcunque tempore intra hunc et futurum conventum Regni ducere vos pro rei necessitate et belli ratione, visum Nobis fuerit, sequi Nos instructi rebus ad bellum gerendum necessariis possitis. Interea tamen exerceri iudicia, neque ulla ratione intermitteri volumus, quousque tertiarum restium litterae a Nobis missae fuerint. Praesentes autem litteras alius ad alium viciniorem transmittat, ultimus vero ad capitaneum loci remittat, sub indignatione Nostra et confiscatione bonorum aliter non facturi.

Datum Varsoviae ^bin comitiis Regni VI die aprilis^b anno Domini MDLXIII [6 IV 1564], regni vero Nostri anno XXXV-to. Ad mandatum Sacrae Maiestatis Regiae proprium.

^{b-b} *Dopisane ręcznie w okienku.*